

FunkiS

bulletinen

Nyheter från FunkiS

2001:5

Luktsinnets högtid

Nu är det den tid på året när vi som mest är inomhus. Bra luft är viktigare än annars, så här års. Men det är också viktigt att vi får känna gemenskap och koppla av i stugvärmen. Det är nu som alla julens ljuva dofter strömmar emot oss. Från julgranen, pepparkaksbaket, jultinkan, glögen för att inte tala om hyacinterna och apelsinerna med kryddnejlikor. Det finns nog en del som stänger av köksfläkten för att njuta lite extra av dofterna. Men det gör väl inte vi OVK-are, som förstår bättre? Eller...

.....

OVK-protokollets status

Konsekvensen av ett OVK-protokoll med oklar status kan skapa stora problem.

I denna bulletin finns ett belysande exempel som vår etikgrupp målat upp. Läs mer på sidan 12, och lämna dina synpunkter till Rolf Sandell.

*God Jul och
Gott Nytt År
önskas alla
bulletinläsare*

I detta nummer:

- 2 FunkiS ekonomi**
Information från kassören.
- 3 Inbjudan till konferens 2002**
Boka 16-17 maj för Tysklandsresa.
- 3 FunkiS verksamhetsplan**
Ny kalender för 2002.
- 4 Filter igen!!**
P-märkta filter.
- 5 Hur mäter vi fel på rätt sätt?**
Rapport från mätlabbet i Huddinge.
- 6 Bedömningslikaren OVK**
Lägesrapport från TR.
- 7 Avtalet med Swedcert**
Överläggningar pågår.
- 8 Mätning med tilluftsstos**
Mätresultat från fyra mättrattar.
- 10 Drift Management via Internet**
En utmaning till VVS-arna.
- 12 OVK-protokollets status**
Ett belysande exempel.
- 14 FunkiS kurser 2002**
Sammanfattning av vårens kurser.
- 15 Luft.....en riktig julkapp?**
Kan man ge bort ett ventilationssystem?

Funkis

Funktionskontrollanterna i Sverige

Funkis Bulletinen

-för dig som vill veta mer om OVK

Adress: Funkis, c/o StyroVent Syd Konsult AB,
Kontorsgatan 30, 234 34 LOMMA
Telefon: 040 - 41 24 15
Telefax: 040 - 41 01 51
Epost: funkis@funkis.se
Hemsida: www.funkis.se

Ansvarig utgivare: Jan Borglund
Redaktion: Johnny Rosendahl
Tryck: Holmbergs, Malmö

Säljes !

CO2-mätare

CO2-mätutrustning, en bra mätare till bra pris.
Hör av er till: Jan-Erik Back
Almv. 15 A, 291 41 Kristianstad
Tel: 044-219170 eller Mobil 0708-126730

Diverse mätutrustning

Rökampuller RA (Regin) för rökflaska RF.
Dräger Röhrchen 10 Air current tubes med div. tillbehör?
Draeger koloxidprovare typ 3267 H.
Wallac DTM-10, inkl. Ni-105 och Ni-106?
Wallac Thermo-anemometer GGA 23s.
Dragmätare typ FDH (TA).
DTM-C PROM 3.8 (TA).
Ljudnivåmätare Quest 2400.
Luftflödesmätare Wilh. Lambrecht KG 1405a/330281.
Div. rör för luftflödesmätning bl.a. Wallac AM-600.
Manometer Comfort Control typ BG- Lifa.
Compression tester optilux (3796).
Olympus KMI-95 Checkscope
Dessutom finns även en ljuskopieringsapparat samt en textmaskin för avyttring.

Hör av er till: Rita Cannert
Karl G Eklunds Ingenjörbyrå AB
Tel: 08/560 407 86, 070/677 27 34, Fax: 08/560 402 55

Funkis ekonomi

*Jag är sedan i maj Funkis kassör.
Hantering av fakturor, bokföring
och bokslut mm sköts helt av
kansliet.*

*Kansliet sköts på "entreprenad" av
StyroVent Syd Konsult AB.
Bokföringen granskas sedan av
föreningens revisorer, en
föreningsmedlem och en
auktoriserad revisor.*

Lennart Axelsson

Kassörens uppgift i Funkis är bl.a att göra budget, följa upp den, granska ekonomin kontinuerligt under året mm. Jag har för 2002 försökt göra en tydligare budget som skall vara lättare att följa upp. Styrelsen har på sitt sammanträde 011112 beslutat om ett tydligare budgetansvar för bl. sammankallande i TR, EG m fl.

Funkis största intäkt är medlems- och serviceavgifter ca 850 kkr/år. Kurser, seminarier och försäljning brukar ge ett överskott på 100-200 kkr. Största utgiften är kostnaden för kansliet ca 750 kkr/år. I kostnaden för kansliet ingår även kostnaden för Bulletinen. Övriga utgifter är bl.a styrelse, TR, EG. Nuvarande kansliavtal går ut 020531 och skall då ersättas med ett nytt.

Under år 2000 och 2001 har Funkis ekonomi varit ansträngd. Detta beror främst på att medlemsantalet sjunkit från rekordåren 1996 och 1997. 1997 var medlemsantalet ca 1450 och i år har hittills 1240 betalat. Vi har trots sjunkande medlemstal behållit samma service. Det är viktigt att varje medlem känner som sin plikt att värva nya medlemmar så att Funkis även i framtiden får resurser att bevaka medlemmarnas och OVK-besiktningsmännens intressen. Vi måste dock, anser jag, effektivisera allt arbete i Funkis de närmaste åren för att få ned våra kostnader något. Tyvärr har det varit så de senaste åren att få funktionärer fått göra mycket arbete. De förbrukar då snabbt sina 60 timmar som skall utföras ideellt och får då betalt från Funkis. Det är därför önskvärt att alla valda funktionärer ställer upp och delar på arbetet.

*Med vänlig hälsning
Lennart Axelsson, Funkis Kassör*

FunkiS inbjuder till konferens / utställning den 16-17 maj i Tyskland

I samband med förra årsmötet i Stockholm genomförde vi en mycket uppskattad konferensresa till Åbo. Intressanta föredrag , kvalificerade utställare, tipstävlingar, god mat och OVK-gemenskap blev nyckelord som även är ledstjärnan för år 2002.

FunkiS årsmöte avhålls år 2002 den 16 maj kl. 13 i Trelleborg i SJ-paviljongen. Sedan åker vi till Tyskland. Klockan 15.30 avreser vi med TT-lines katamaran Delphin till Rostock. Två timmar och trekvart senare är vi framme. Tranferbussar kör oss till 1:a klass hotellet Courtyard by Marriot, som ligger inne i centrum vid gågatan. Vi checkar in i eleganta hotellrum (De flesta är dubbelrum, men bokade för en person).

På kvällen blir det en gemensam tre-rätters meny i matsalen. Nästa dag efter frukostbordet är det konferens och utställning. Vi har med oss tolv specialinbjudna utställare med "OVK-intressanta" produkter. Bland föredragen vill vi särskilt uppmärksamma presentationen av FunkiS nya bedömningslikare, som du kan läsa mera om längre bak i denna bulletin. Det blir tipsfrågor med fina vinster. Det blir konferenskaffe, en god lunch och naturligtvis tid för shopping. Det finns som bekant en hel del intressanta varor med mycket förmånligt pris i Tyskland.

Återresan med transfer och katamaran för oss tillbaka till Trelleborg, med ankomst kl. 21.45. För de som önskar kan vi hjälpa till och boka en extra natt i Rostock. Det finns mycket sevärt för avkopplande upplevelser. Deltagarantalet är begränsat till 100 personer. Konferenskommittén jobbar på en särskild inbjudan som kommer att skickas ut i god tid. Boka gärna en plats redan nu – faxa på 040-410151, FunkiS kansli.

FunkiS Verksamhetsplan för 2002

Mån v	dec 52	jan 1	2	3	4	5	feb 6	7	8	9	mars 10	11	12	13	april 14	15	16	17	18	maj 19	20	21	22	juni 23	24	25	26
må	24	31	7	14	21st	28	4	11	18	25	4st	11	18	25	1	8	15S	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24
ti	25	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21st	28	4B	11	18	25
on	26	2	9	16	23u	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17B	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
to	27	3	10	17tt	24u	31	7u	14u	21u	28u	7u	14u	21	28	4	11	18	25	2	9	16A	23	30tt	6	13	20	27
fre	28	4	11	18tt	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12T	19	26	3	10	17K	24	31	7	15M	21	28
lä	29	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29
sö	30	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30

Mån v	juli 27	28	29	30	31	aug 32	33	34	35	sep 36	37	38	39	okt 40	41	42	43	44	nov 45	46	47	48	dec 49	50	51	52	jan 1
må	1	8	15	22	29	5	12	19	26st	2	9	16	23	30B	7	14	21	28	4	11S	18	25	2	9B	16	23	30
ti	2B	9	16	23	30	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10mk	17	24	31
on	3	10	17	24	31	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1
to	4	11	18	25	1	8	15	22st	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2
fre	5	12	19	26	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8T	15	22	29	6	13	20	27	3
lä	6	13	20	27	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4
sö	7	14	21	28	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5

Förklaring till bokstäver efter dagnummer:

S	Styrelsemöte i Nässjö
T	TR -möte i Nässjö
A	Årsmöte i Skåne
K	Konferens i Rostock, Tyskland
B	Bulletin - prel utgivningsdag, manusstopp 14 dagar innan.
M	Medlemsmatrikel - utgivningsdag
mk	Medlemsmatrikel , komplettering - utgivningsdag
st	Styrelse, telefonmöte kl 17-19 om inget annat meddelas
tt	TR, telefonmöte
u	Preliminär utbildningsdag UVK, UVKF och UVKK

Filter igen!!

Om filter i ventilationsanläggningar kan det skrivas mycket och långt. Och det har det gjorts förr i bulletinen, bl a av undertecknad.

Jag tycker dock att det nu är dags igen att påminna om ett par viktiga saker som man som OVK-besiktningsman kan påpeka för sin uppdragsgivare och som denne bör ha reda på vid sina filterinköp.

Bengt Andersson

Om man kan informera honom (eller henne) sakligt och opartiskt i frågor som har betydelse för anläggningens ekonomi och brukarnas hälsa, tror jag att man har stora chanser att uppfattas som en kunnig och välinformerad besiktningsman, med större möjlighet att få återkomma vid nästa besiktningsuppdrag.

Nu till de två frågorna som jag anser har stor betydelse för byggnadsägaren. Den första gäller P-märkning:

Hur kan man fortfarande köpa påfilter, som inte är P-märkta, till sina ventilationsaggregat?

Ja jag tror att jag vet vad det beror på. Vissa av filterfabrikanterna har otroligt skickliga säljare som kan övertala sina kunder till inköp. Man använder sedan dessa kunder som referenser för nästa kund, och så rullar det vidare. Allra bäst är det om man kan övertyga stora landsting och kommuner om att köpa in. Det legitimerar på något sätt det aktuella filtret, även om det saknar P-märkning.

Filterdelar

Enligt min mening är ju P-märkningen den bästa metoden som finns att utvärdera filter under verkliga förhållanden, d v s som mest liknar den verklighet som filterna används under.

Den tar hänsyn till filtreringsförmågan under sex månaders drift, under verkliga förhållanden med "riktiga, svenska" partiklar i luften, inte något främmande teststof som ex.vis endast finns i Arizona i Texas. (Den senare testen tar ju dessutom bara några timmar att genomföra och säger alltså inget om hur filtret avskiljer partiklar under något år.)

Informera därför gärna din uppdragsgivare om att han bör kräva P-märkning av sina påfilter av klass F7 (eller EU7) eller högre.

Man kan gå in på SPs hemsida (www.sp.se) och få en förteckning över vilka filter som klarat denna test. Hittills i år (2001-11-17) var det **Camfil Svenska AB**, **IF Luftfilter AB** och **Interfil A/S** (i Sverige representerat av **Nufilter Scandinavia AB**), som fått tillstånd att P-märka sina filter. Dessutom har även **Scandfilter AB** ett F7-filter godkänt, men detta är *inte* ett påfilter.

Så över till den andra frågan:

Låt inte filterna sitta kvar för länge i ventilationsanläggningarna!

Jag har själv tillhört dem som "motstånd" trycket att byta filter varje år. Kostnaden för filterbyten är relativt hög och inget har talat tillräckligt starkt för att det skulle vara ohygieniskt att byta efter låt oss säga två år. Jag har alltså inte anammat tesen att byta varje år för säkerhets skull.

Men man är inte sämre än att man kan ändra sig. Under senare år framlagd forskning talar för att det är olämpligt att låta filterna sitta i längre tid än ett år. Bl a har *lukter* konstaterats kunna spridas från gamla filter, medan verklig ohälsa inte har belagts på samma sätt. Enligt försiktighetsprincipen bör man dock inte låta filterna sitta i längre än ett år.

Så..., därför har vi på RegionFastigheter (Skånelandstinget) i Malmö tagit det beslutet i föl att byta filter varje år, om inte för högt filtermotstånd eller andra omständigheter kräver att det utförs ännu oftare.

Resultatet blir då enligt ovan att kunderna får hälsosammare luft och dessutom att energiförbrukningen minskar. Vi bevakar nämligen även LCC vid våra upphandlingar.

Av detta följer att det kanske inte längre är intressant att agera på g att sluttryckfallet uppnåts för filterna i anläggningarna. Det är nämligen relativt sällsynt att sluttryckfallet uppnås under ett år.

Om ni överför dessa kunskaper till kunderna, kanske de får förtroende för er som besiktningsmän och att detta då medverkar till att ni anlitas oftare.

*Bengt Andersson
RF-Service, Sydvästra Skåne*

Hur mäter vi fel på rätt sätt?

Detta är en fyndig rubrik som FunkiS förre ordförande Hasse Blixt lär vara pappa till.

FunkiS lokalavdelning Stor-Stockholm samlade den 29 november, på mätlabbet vid Huddinge sjukhus, 25 deltagare, som fick en spetsinformation i mätteknikens irrgångar.

T22-an penetrerades, kluriga frågor belystes och det gavs tillfälle att testmäta egna medhavda instrument. Luftflödesfel är fortfarande ett av de vanligaste anmärkningarna i våra OVK-protokoll. Det kostar stora pengar att åtgärda felen, därför är det mycket viktigt att vi kan verifiera mätningarnas noggrannhet. Här är det verkligen en fråga om kvalitet i OVK-arbetet som det gäller.

Tomas Axelsson undervisar om T22:an.

Mätlabbet på Huddinge sjukhus är en stor tillgång för Stockholms-OVK-are. Men det är ju ganska enkelt för många av oss att ta morgontåget som stannar i Flemmingsberg vid sjukhuset. Vi kan ha en mätkurs mellan kl 1030 och 1500. Och beställer du tågbiljett i god tid så är det ganska billigt. Och du kan jobba med annat ombord på tåget eller ta en välförtjänt avkoppling.

FunkiS kansli tar tacksamt emot dina synpunkter på denna idé. Kanske har du bra tips om andra mätlabb som vi kan utnyttja till liknande kurser.

Jan Borglund, Ventexpert och Jan Sohlberg, Effimeter.

Utbildning VVS och Energi

- **Bygglagstiftning inför certifiering -OVK**
Omcert: Stockholm, 12 feb, 5 juni, Göteborg, 16 april
Nycert: Stockholm, 11-12 feb, 4-5 juni, Göteborg, 15-16 april
- **Funktionskontroll av ventilationssystem**
Borås 8-10 april
- **Dimensionering av VVS-installationer Stockholm**
- luftbehandling, 22-24 jan + 11-13 feb + prov 11 mars
- vatten och avlopp, 12-14 mars + prov 8 april
- värme, 9-11 april + 13-15 maj + prov 10 juni
Göteborg
- luftbehandling, 28-30 jan + 18-20 feb + prov 11 mars
- vatten och avlopp, 18-20 mars + prov 8 april
- värme, 15-17 april + 22-24 maj + prov 10 juni
- **Ventilationsteknik för drifttekniker**
Steg 1: Borås 4-8 mars, 13-17 maj
Steg 2: Borås 27-31 maj
- **Mätteknik för luftbehandlingsinstallationer**
Borås 26 feb – 1 mars, 23-26 april
- **Mätteknik med spårgas**
Borås 6-7 maj
- **Injustering av luftflöden**
Borås 11-15 mars, 27-31 maj
- **Certifiering – Injusterare av ventilationssystem**
Behörighet A: Borås 4-7 feb
Behörighet U: Stockholm 4-6 mars
Särskild kunskapsprövning - A och U:
Efter överenskommelse
- **Öppna system inom fastighetsautomation**
Stockholm 23-24 april
- **Styrnings och reglering av värme och ventilationssystem**
Steg 1: Borås 18-22 mars, Stockholm 22-26 april
Steg 2: Stockholm 27-29 maj
- **Effektiv energianalys**
Borås 15-18 april
- **Ansvarig Installatör/Certifierad projektledare**
Kontakta oss för information om vårens kursdatum
- **Svensk Kylnorm och Köldmediekungörelsen**
- information om regelverket kring köldmediehantering
Borås 5 mars, 13 maj, Stockholm 22 maj

Detta är ett urval av SIFUs kurser.

Besök vår hemsida eller kontakta oss för mer information, Berit Reinholdsson eller Elisabet Sandin, tel 033-16 42 40, fax 033-12 40 24, e-post: info@sifu.af.se, www.sifu.se

ÅF-SIFU AB

Bedömningslikaren OVK

FunkiS nya bedömningslikare kommer att bestå av gamla sanningar men en hel del nytt finns att läsa och lära.

Några pekpinnar finns som sig bör och det ger tycker vi i TR ett bevis för att vårt system fungerar inom FunkiS.

Tomas Axelsson

När förordningen om OVK var alldeles ny och verksamheten påbörjades uppstod ett stort behov av information. Dels skulle själva förordningen tolkas och detta dessutom på ett likvärdigt sätt. Dessutom måste ventilationssystemets funktion bedömas. I Umeå hade ett protokoll utarbetats samtidigt med diskussioner om regelverket. Protokollet blev ett med kryss försett dokument som i många fall blev ett tämligen trubbigt instrument. Trubbigt därför att själva felet sällan kunde beskrivas i detalj och därmed inte dess påverkan på ventilationssystemet.

Det är ju hela systemets funktion vi skall bedöma och inte enbart var och en komponent separat. Vår bedömning skall vara likvärdig mellan olika system och även i olika delar av landet. Ett behov av samordnade riktlinjer hade uppstått och ett behov av regeltolkning kom att ge FunkiS en allt viktigare roll.

När FunkiS bildades stod dessa behov högt på dagordningen och relativt snart började de första texterna se dagens ljus. Vi fick ”Miniminivån”, FunkiS TR med tekniska frågor och lokalavdelningen i Skåne skrev ett dokument som tolkade olika fel. Det blev en förteckning över olika komponenter deras fel och hur vi skall bedöma dem. Sammantaget för dessa tolkningar är att de väldigt mycket liknar en slutbesiktning. En besiktning där varje komponent får ett värde. Så är det inte tänkt att vår förordning skall fungera och för den som brukar ett ventilationssystem finns heller inget behov av att veta hur varje komponent är beskaffad. För brukaren är det den samlade funktionen som är viktig. Det vill säga, vilket klimat kan han förvänta sig. Hur tillgängligt är systemet och kan det behandla luften på ett sätt som överensstämmer med brukarens behov.

Under åren har FunkiS TR fått ett stort antal frågor. De är av skiftande natur och har naturligtvis skiftande svårighetsgrad. Vi är ju inte experter på samma saker allihop. Somliga av oss kan mer om vissa saker och kan därför på egen hand lösa tekniska frågor. Både på gott och ont eftersom tolkningen blir mycket lokal och därför kanske annorlunda mot någon annans.

Till dags dato finns det ca 250 frågor som behandlats i TR. I början hade frågorna ganska enkla svar. Det kunde röra sig om huruvida ritningar måste finnas som underlag för besiktningen. Vartefter åren gått och i takt med avreglerad byggmarknad med tunnare och tunnare byggregler har frågornas svårighetsgrad ökat. Nu bygger vi annorlunda system och systemlösningar. Vi har även ett behov av att modernisera ventilationssystemen som inte fungerat när de undergått OVK-besiktning.

Behovet av en modern tolkning av OVK-förordningen blir bara större. FunkiS styrelse tar beslutet att med hjälp av TR skall en ny bedömningslikare tas fram.

TR som består av tolv medlemmar är sammansatt av representanter från lokalavdelningarna. Med få undantag är de som nu sitter i TR att betrakta som ”gamla rävar”. De har varit med under några år och gnuggats till en samstämmig syn på det mesta. Några är duktiga på regler, andra på konstruktion och en tredje på luftflödesmätning. Dessutom är vi något luttrade när det gäller vad som kan tänkas vara av betydelse för ett ventilationssystemets funktion.

Eftersom en bedömningslikare är att betrakta som ett jättejobb för en ideell förening var det inte med några glädjetjut vi tog emot styrelsens uppdrag. Vi såg framför oss hur timmarna rasade iväg och det privata jobbet blir lidande. Delvis har det förstås blivit så men den positiva sidan är övervägande. Vi har genom arbetet fått än mer kunskap att dela med oss. Kunskap som för FunkiS och dess medlemmar framåt.

Arbetet med bedömningslikaren har pågått i lite över ett år och beräknas vara färdigt till våren. Just nu pågår renskrivning och styrelsen har beslutat om en remissrunda bland kloka män.

Som underlag för dessa nya tolkningar har vi använt det dokument som FunkiS lokalavdelning i Skåne tog fram. Den baseras på den miniminivå som FunkiS beslutat om när förordningen var alldeles ny. Sedan dess har vi fått en ny byggregel och en väldig massa erfarenhet.

Tekniska rådet har i sin nya tolkning försökt att se till brukarens nytta av en viss funktion. I förarbetet till förordningen om OVK var det bland annat människors hälsa som skulle sättas i centrum. Det är därför naturligt att vi ser till rummet i första hand och att fel såsom uteblivna eller trasiga filtervakter blir av underordnad karaktär. Arbetet med tolkning fördelades mellan oss i TR. Varje ledamot skulle ta ett antal komponenter, bedöma vad som sagts tidigare och dessutom ge sin tolkning utifrån vad vi vet idag. Med detta som underlag har sedan punkten diskuterats, stötts och blötts, fram till vi fått en samstämmig syn. I vissa fall har vi hamnat på en helt annan tolkning än tidigare.

Som första punkt såg vi det nödvändigt att definiera och beskriva våra 1:or och 2:or. Många besiktningsmän har svårt att se och använda sig av den definition som finns i de Allmänna Råden. En etta är ett fel som skall åtgärdas. Felet är av så ringa art att åtgärden i värsta fall kan anstå till nästa besiktning. En tvåa är ett fel som omedelbart skall åtgärdas, dock inte senare än 6 månader.

Som nästa punkt tog vi upp delen om försmutsning. Vi har ju egentligen inte mycket att gå på när det gäller hur ren en kanal skall vara. Det finns ett mått på hur ren en rengjord kanal skall vara men det finns även undersökningar som säger att vanlig smuts i systemet inte sprids vidare och att det sannolikt inte ens är farligt. Undersökningar är som de är och gäller med vissa förutsättningar. Vårt mål måste vara att det skall vara rent.

Måste det finnas filter till exempel. I BBR finns ingen sådan föreskrift och då är det svårt för oss att sätta en anmärkning på ett som inte fungerar. Vi saknar ju formellt stöd i gällande bygglagstiftning. Efter mycket diskussion enades vi slutligen om att ett filter som monterats måste fungera oavsett om det behövs eller ej.

Ungefär så här har arbetet gått till, punkt för punkt, med kommentarer och bedömningar har vi så småningom nått en samstämmig syn. Störst problem har vi kanske med att beskriva delen om luftflöden. Vi vet att besiktningsmännens kunskaper om flödesmätning ibland är begränsade. Dessutom använder vi våra instrument på ett olämpligt sätt vilket naturligtvis gör att våra anmärkningar på luftflöde blir fel. Det här skapar bara förvirring och våra kunder ställer sig frågan om det verkligen är nödvändigt att efter varje OVK göra en injustering av flöden. Det är sannolikt så att vi, i vissa fall, inte ens mäter vid rätt förutsättningar. I bostäder till exempel, med 20 % underlag och övriga lägenheter med stängda uteluftventiler och kanske matlagning som pågår, vem av oss vågar då påstå vad som är rätt eller fel.

Tomas Axelsson, Tekniska Rådet

Funkisavtalet med Swedcert om förnyandet av riksbehörigheter

FunkiS och Swedcert har olika meningar om avtalets giltighet. Vår ordförande Jan Borglund och vår förre ordförande Olle Nevenius har intensiva överläggningar med Eilert Westerberg och hans advokat. Strävan är naturligtvis att finna en lösning på oenigheten.

FunkiS Annonsspriser !

Bulletinen, utgåva 1500 ex som sänds till OVK-besiktningsmännen, byggnadsnämnderna, Boverket, Arbetskyddsstyrelsen, myndigheter, fastighetsägare m fl. Observera att vi bara tar emot digitala manus. Manus stopp: för 2002:1 är den 3 april, för 2002:2 den 21 maj för 2002:3 den 18 juni, för 2002:4 den 16 september, och för 2002:5 den 25 november.

Annonsspriser för 2002

Helsida	5000:-
Halvsida	3000:-
Kvartsida	1800:-
Medskick, 1st A4, max 25g	5000:-
Hemsidesannonsering *	4000:-

* Annonsering på FunkiS hemsida under NYHETER. "Löpsedelsruta" med er egen logotype, samt länk till er egen hemsida. FunkiS gör manus efter ert koncept. Logotype tillhandahålls som bildfil. Annonser ligger kvar i två månader.

Kontakta FunkiS kansli tel 040 - 41 24 15 för information om manus, annonsrabatter, mm. Moms tillkommer på samtliga priser.

Välkomna att annonsera!

Vintererbjudande från Alnor Direkt till FunkiS medlemmar:

Passa på och komplettera med nya Alnor instrument och kalibrera Era gamla Alnor/TSI instrument under vintern.

Fram till och med sista Februari 2002 har FunkiS medlemmar 10 % rabatt på Alnor instrument vid inköp samt 15% rabatt på kalibrering av Alnor/TSI instrument.

Kontakta Anders Nygren, Alnor Direkt på tfn.018-529500 angående Alnor instrument och Pontus Ljungberg, Alnor/TSI Service Center 018-527008 för kalibrering. Uppge Ert medlemsnummer i FunkiS för att kunna ta del av erbjudandet.

Alnor Direkt / TSI AB
Hållnäsgratan 3
752 28 UPPSALA
Tfn. 018-52 95 00
Fax. 018-52 70 70

E-mail: info@alnor.nu
Hemsida Europa: www.alnor.nu
Hemsida USA: www.alnor.com

Mätning med tilluftstosar på olika tilluftdon

Mätningarna har utförts med inlånade mätare från respektive leverantör med hjälp av KB Labbets mättrigg i Huddinge 2001-10-10 av Tomas Axelsson, Jan Boldrup, Ingemar Kedland.

Slutsats: I Byggforskningsrådets publikation "T22:1998, Metoder för mätning av luftflöden i ventilationsinstallationer", finns denna typ av mätning med stös på tilluftdon upptagen. (metod C2) Där står att varje mätställe skall kalibreras mot annan metod med känt mätfel. **Vår undersökning visar att en sådan kontroll är absolut nödvändig.** Skälet till att varje mätställe måste kalibreras mot annan känd metod är att luftflödet oftast fördelar sig osymmetriskt i instrumentets mätplan. När detta inträffar visar instrumentet fel. Detta har inget att göra med instrumentets tekniska prestanda utan beror endast på att luften inte hinner fördela sig på sin korta väg genom stosen till mätsnittet.

- Mätningen har utförts på tilluftdon av samma typ som används idag vid nyproduktion. Flödet i donen har valts utifrån de tekniska prestanda som gäller för dontypen.
- Varje instrument har använts enligt instruktioner i dess instruktionsbok och mätningen har utförts med det medelvärde som gett stabila siffervärden i displayen.
- Kontroll av referensflöde har utförts med digital tryckmätare DP Measurment LTD. Typ TT370S: Kalibrerad 2001-05-14.

KB Labbet vill tacka: ComfortControl, Mätforum, Swema och Alnor för lånet av instrument och hoppas att vår undersökning leder till säkrare mätningar.

Leverantör	Mätnoggrannhet	Kalibrerad
Swema	3% avläst värde	2001-09-26
Accu	5% +-2,4 l/s	2001-10-17
ProHood	3%+-3,3 l/s	2001-09-18
Balometer	3% +- 3,3 l/s	

DNS 1	Stosen har för liten öppning för aktuellt don
DNS 2	Luftflödet är för stort för denna mätare

KB Labbet på Huddinge sjukhus

Mätrattar från de fyra leverantörerna:
AccuBalance - Comfort Control,
Swema Flow - Swema,
Airflow ProHood - Mätforum
Balometer - Alnor

Dontyp	Referens i kanal , l/s	Tillverkare	Uppm tt fl de l/s	Avvikelse
CTPB-1 	22,8	AccuBalance	28	22,81%
		ProHood	33	44,74%
		Swema 300+125	21,8	-4,39%
		Balometer	27	18,42%
Galler ALG 400-150 	98,5	AccuBalance	105	6,60%
		ProHood	116	17,77%
		Swema 300+125	109	10,66%
		Balometer	130	31,98%

Dontyp	Referens i kanal , l/s	Tillverkare	Uppmätt flöde l/s	Avvikelse
Galler UDYa 2-5 	29,3	AccuBalance ProHood Swema 300+125 Balometer	36 40 30,9 35	22,87% 36,52% 5,46% 19,45%
CTEB 25-4 	113	AccuBalance ProHood Swema 300+125 Balometer	117 111 114 100	3,54% -1,77% 0,88% -11,50%
TDYc 200-600 	71	AccuBalance ProHood Swema 300+125 Balometer	DNS 1 74 66,2 DNS 1	xx 4,23% -6,76% xx
DKR 200-450 	71	AccuBalance ProHood Swema 300+125 Balometer	67 72 58 76	-5,63% 1,41% -18,31% 7,04%
Tilluft Perf plåt 500x500 	107	AccuBalance ProHood Swema 300+125 Balometer	107 96 106 100	0,00% -10,28% -0,93% -6,54%
Frånluft Perf plåt 500x500 	345	AccuBalance ProHood Swema 300+125 Balometer	362 340 DNS 2 310	4,93% -1,45% xx -10,14%

Drift Management via Internet

Den 3 december 2001 genomförde FunkiS en informationskväll i samverkan med Skånska Ingenjörsklubben och VVS-tekniska föreningens Skåneavdelning.

I den stora salen på Tekniska muséet i Malmö, fick de 65 deltagarna högaktuell information om hur man kan styra, reglera och övervaka byggnadsinstallations-system via Internet.

Johnny Rosendahl
informerar...

Den kraftfulla utvecklingen på Internet öppnar nya marknader och erbjuder ett nytänkande med kostnadseffektiva lösningar för drift, underhåll och energihushållning. Med god lönsamhet kan man upphandla 'Drift Management via Internet' från processkunniga konsulter eller specialföretag som arbetar via sina vanliga arbetsplatsdatorer. Flödesbilder analyseras, energiloggar stäms av, ineffektiva eller felaktiga funktioner åtgärdas och servicearbete följs upp.

Fastighetssägaren kan med maximal frihet testa och välja rätt person för sina driftsfrågor. Nu kan man tillvarata all den systemkunskap som 40-talisterna besitter och kombinera den med modern fastighetsförvaltning. OVK-besiktningsmännen är en annan värdefull resurs med systemkännedom som passar väl in i sammanhanget för att få en energiriktig drift. Incitamentsavtal ligger nära till hands.

Men det finns mer....

- Via bredbandet i en fastighet kan en hyresgäst själv avläsa och eventuellt även påverka sin inommiljö eller sina förbrukningsdata
- Med trådlös dataöverföring kan DM-systemet bli ännu mer kraftfullt.
- Redan idag finner man att fler och fler komponenter förses med intelligens som har en egen IP-adress.

Drift Management är en utmaning till hela installationsbranschen och till VVS:arna i synnerhet.

Något för dig?

"Därtill lämpad person" finns det säkert många av bland oss OVK-are. Har du energikunskaper och kan analysera flödesbilder med realtidsdata så kan du också utveckla OVK-jobbet åt din byggnadsägare och medverka till bättre inomhusklimat och lägre driftskostnader. Som bulletinläsaren får du här ett unikt tillfälle att testa webbens möjligheter för inblick i ett realtidskörande system.

Prova själv...

Logga in på <http://dimman.l2w.com>

I lösenordsrutan anger du:

Namn = FunkiS, Lösenord = Demo

Sedan är det bara att klicka runt i "Dimman". Lycka till!

Frågor och idéer kan du sända till FunkiS kansli.

DM - Incitamentet

- Minska kostnaden för DU och driftsmedia
- Rätt kunskap med oberoende
- Säkra för framtiden

Ju enklare presentation - desto oftare kontroll

Optimera drift- och underhålls kostnader

- mediakostnaden är halva DU-kostnaden
- mediakostnad är 10-15% av totala hyreskostnaden
- mediakostnaden är påverkbar

Ökad hyresgästtillfredsställelse

- bättre inomhusklimat
- förmedla kunskap till hyresgästen
- Visa egna data i realtid
- Konsumentanpassad presentation

Effektivare mätning av mål och utfall

- förbrukningsdata, nyckeltal
- larmstatistik
- klimatanalyser
- avvikelser för servicenivåer, tillgänglighet, etc

Några av deltagarna på Drift Management – informationen i Malmö 3 december 2001

Alla var överens om att Internet är ett genombrott för SRÖ-systemen.

- Nu kan system och driftskunnande äntligen samköras.
- Nu kan hyresgästen själv läsa av och kanske påverka sina driftsdata.
- Nu är det igång...
- Nu är det dags att sammanställa kunskapsbaser för effektiv drift, utbilda och kanske så småningom bilda en ny branschförening som kvalitetssäkrar drift management.
- Vad tycker du?

Rickard Hänsel, BFM AB

En välbesökt kväll hos Skånska Ingenjörsklubben.

Sven Andersson, t.v. var nöjd med mötet.

Är Drift Management något att satsa på - vad tycker du?

Lokalavdelning Skånes arbetsgrupp på första bank.

Göran Björklund, SIK och Ove Cleréus, VVS-tekniska föreningen

OVK-protokollets status.

Förordningen SFS1991:1273, § 6 kräver att varje besiktning åtföljs av ett protokoll där resultatet av kontrollen enligt §5 skall antecknas. Ingenting sägs om protokollets utformning. I princip skulle man kunna avge omdömet "Godkänt" eller "Underkänt". I den praktiska OVK-verksamheten vore ett sådant system olyckligt.

Här några exempel:

- Som läsare får man ingen uppfattning om var på bedömningsskalan ett visst system befinner sig.
- Under rubriken *Mätmetoder* i Allmänna råden anges "Av protokollet bör framgå hur utlufttillförseln är tänkt att fungera och hur den faktiska funktionen uppmätts och bedömts". Ingen information erhålles i detta avseende.
- Allmänna råden anger vidare under rubriken *Protokoll* "Av protokollet bör framgå... ..mätvärden, eventuella anmärkningar, som kräver återbesiktning, alternativt råd till fastighetsägaren, samt...". Den praxis med "ettor" och "tvåor", som utbildats kommer i ett sådant *godkänt* protokoll att tappa sina "ettor". Protokollet kan därmed inte utgöra underlag för att åtgärda enklare fel. I ett underkänt protokoll kan både ettor och tvåor saknas, såvida inte kontrollanten på något sätt ger ett stöd för sitt underkännande.
- Byggnadsnämndens möjligheter att fullgöra sin granskningsuppgift enligt BVL, 17 § kommer att försvåras. I 17 § står bl.a.: "Om den kommunala nämnd, som avses i 16 § finner att funktionskontrollanten har åsidosatt sina skyldigheter får nämnden besluta att annan funktionskontrollant skall utses."

Ovanstående fyra punkter, och det finns säkert fler, belyser hur viktigt det är med ett utförligt och nyanserat OVK-protokoll. Ett godkänt protokoll kan ge väsentlig information till byggnadens ägare, brukare, byggnadsnämnd och eventuell köpare.

OVK:s roll vid fastighetsaffärer.

Köparen har under åren med OVK ägnats mycket liten uppmärksamhet. Vid diskussioner med fastighetsmäklare har det framkommit att OVK-protokollet ofta ingår som en viktig handling i ett köpeavtal. Köparen kräver ofta att säljaren skall visa upp ett godkänt protokoll. Om ett sådant saknas kan man komma överens om att säljaren senast en bestämd dag uppvisar ett protokoll. Kravet på godkänt OVK-protokoll förekommer vid alla slags fastighetsaffärer men tycks vara vanligast vid försäljning av kommersiella byggnader. För en köpare innebär underkänd OVK alltid extrakostnader. I detta sammanhang kan man spekulera runt den situation, som uppstår då en byggnad tillhörig Boverkets försöksverksamhet skall säljas. Bortsett från eventuella stickprov saknar ju dessa OVK-protokoll. Skall köparen lita på säljarens försäkringar om att byggnadens ventilationssystem är i godtagbart skick? Förvisso finns det andra sätt att som köpare gardera sig för fel, men knappast enklare än OVK.

OVK-protokollets status.

OVK-kontrollanter har fått lära sig att resultatet av hans besiktning inte kan överklagas. Han är suverän. Han kan uppmärksammas på felaktigheter i sin bedömning och därigenom självantäna sitt godkännande eller underkännande, men han kan aldrig tvingas att ändra ett fattat beslut. Om byggnadens ägare inte är nöjd med resultatet av besiktningen kan denne utse en ny besiktningsman. Det till byggnadsnämnden senast inlämnade och stämplade

protokollet gäller till dess ett nytt kommer in. Vidare skall byggnadsnämnden enligt BVL § 17 (se ovan) genomföra sin granskningsuppgift. Om det visar sig att kontrollanten åsidosatt sina skyldigheter, får nämnden besluta att annan kontrollant utses. Nämnden kontrollerar dessutom att kontrollanten är behörig att utföra den aktuella besiktningen och att behörigheten är giltig. Det finns således åtminstone två fall då det ursprungliga protokollet får ersättas av ett nytt. I det ena fallet avgör byggnadens ägare, i det andra avgör byggnadsnämnden. I båda fallen lämnas protokollet in till byggnadsnämnden, som registrerar det, granskar det och gör det tillgängligt för allmänheten. Men vad händer om det föreligger ett av kontrollanten godkänt protokoll, som av någon anledning inte blir inlämnat till byggnadsnämnden?

Belysande exempel.

En stor kommersiell byggnad säljs under mars månad ett visst år. Av köpeavtalet framgår att säljaren senast vid tillträdesdagen den 1 januari nästkommande år skall ha genomfört den obligatoriska ventilationskontrollen och att den skall vara godkänd. Genom att OVK-protokollet ingick som del i ett köpeavtal fick det status av juridiskt dokument. För säljaren, men framför allt för köparen, var kravet på godkänd OVK av största betydelse för att i framtiden slippa tvister mellan parterna och mellan sig och hyresgäster. I oktober översänder säljaren godkända protokoll till köparen. Protokollen är underskrivna av en behörig kontrollant. För att i god tid kunna planera för framtida lokaldispositioner har köparen fått säljarens tillåtelse att närmare besiktiga hela byggnaden. Därmed upptäcker han att OVK-besiktningen på några viktiga punkter kan ifrågasättas. Köparen tänker över situationen alltmedan tillträdesdagen den 1 januari passeras.

Läget är nu följande:

Ett godkänt protokoll, som inte kan överklagas, föreligger. Köparen anser att OVK-protokollet inte borde vara godkänt. Köparen är lagfaren ägare till fastigheten. Säljaren har uppfyllt sina förpliktelser enligt köpeavtalet. Som en extra kontroll har köparen också kontaktat kommunens byggnadsnämnd och därifrån fått beskedet att några protokoll inte var inlämnade den 1 januari.

Köparens handlingsmöjligheter.

1. Han kan diskutera den uppkomna situationen med säljaren och med ventilationskontrollanten med avsikten att få den senare att ändra sitt beslut om godkännande.
2. Han kan informera enbart säljaren om de fel och brister som föreligger vad avser ventilationssystemet.
3. Han kan som ägare till byggnaden utse en ny besiktningsman, som gör en helt ny OVK.
4. Han kan ifrågasätta om det till honom översända och av den behörige kontrollanten godkända protokollet i detta sammanhang verkligen kan anses godkänt. Om det lämnats in till byggnadsnämnden hade måhända nämnden funnit att kontrollanten åsidosatt sina skyldigheter och beslutat att en ny kontrollant skulle utses. Denne i sin tur hade kanske underkänt tidigare OVK. Köparens situation hade då varit en helt annan.

Ytterligare valmöjligheter finns naturligtvis men ovanstående bör räcka för att inse konsekvenserna av ett OVK-protokoll med oklar status. Synpunkter emotses tacksamt.

Rolf Sandell / Erik Kylefalk (Etikgruppen)

Nu är den här – vår nya **Produktkatalog**

**Beställ Din Katalog
redan i dag!**

Vi önskar våra kunder och leverantörer
God Jul & Gott Nytt År

MÄT FORUM

– alltid steget före –

Mätforum AB · Fabriksvägen 12 · 171 48 SOLNA
Telefon 08-82 25 50 · Fax 08-82 84 57 · e-post: maetforum@maetforum.se · <http://www.maetforum.se>

På nyåret kör vi igång på nytt med specialutbildningar i OVK-kunskap.

Kursen UVK – Utbildning VentilationsKontroll känner du säkert till sedan tidigare. Den har framgångsrikt genomförts på flera platser i landet med sammanlagt över 300 deltagare. Denna kurs tas upp på nytt. Dessutom kommer kurser för såväl den kommunala OVK-handläggaren (UVKK) som för fastighetsägaren (UVKF) att starta upp. Särskilda anmälningsblanketter bifogas i denna bulletin och finns även på FunkiS hemsida. Här är kurserna i en kort sammanfattning.

UVK, Utbildning VentilationsKontroll

1-dags kvalificerad utbildning för dig som är certifierad ventilationskontrollant och som vill vara ordentligt uppdaterad. Deltagarantalet vid varje kurstillfälle är begränsat. Först till kvarn...

Kursplatser:

- Stockholm, 26 februari (tisdag)
- Göteborg, 5 mars (tisdag)
- Malmö, 12 mars (tisdag)

Kursinnehåll:

- Start med ett egenprov (för att ge deltagaren en uppfattning om sitt eget kunnande)
- Vad skiljer en besiktning enligt AB92 från en OVK-besiktning (parter, normer, regler mm)
- Imkanalkontroller
- FunkiS allmänna villkor för OVK
- OVK - besiktningens genomförande (Mätningar, OVK-protokollet, intyg, FOS, etikfrågor)
- Fällor och fel (praktiska anvisningar)
- Ljud, klimat
- Styr o regler, brand
- Förnyelse av behörighet
- Vad händer sedan? (med protokollet, åtgärderna, efterkontrollen, mm)
- Egenprovet rättas av deltagaren själv efter dagens kurs. Facit tillhandahålls.
- Utvärdering, kursintyg

Vem bör gå kursen?

Kursen vänder sig till dig som är certifierad OVK-besiktningsman och som jobbat ett tag med OVK. Du får här möjlighet att befästa gammal kunskap och skaffa dig en hel del nytt.

UVKF, Utbildning ventilationskontroll för fastighetsägare/ byggnadsägare

Nöjda hyresgäster, rimliga driftkostnader, ett bra inneklimat och god ventilation är viktiga faktorer. UVKF, är en 1-dagars kurs, som i första skedet, genomförs som en pilotkurs i Piteå. Därefter kommer den på flera andra platser i landet.

Kursplats:

- Piteå, 23 januari (onsdag)

Kursinnehåll:

- Varför måste vi ventilerar våra byggnader
- Lagar och förordningar
- Ventilationsteknik med bland annat:
 - tilluftstemperaturer och dess påverkan på driftekonomin
 - filter och dess påverkan på den totala driftekonomin
 - effekt- och energibehovsberäkningar - varaktighetsdiagram och årsenergi behov
- Upphandling med bland annat:
 - avtalsrättsliga grunder
 - entreprenad- och upphandlingsformer vid upphandling av ombyggnads- och underhållsåtgärder
 - leveransvillkor
- Förvaltning med bland annat:
 - drift/energi optimering
 - förebyggande underhåll - viktiga punkter för tillståndskontroll
 - driftpersonalens betydelse
 - praktiska hjälpmedel - mallar och checklistor
- Grupparbete / diskussion

UTBILDNING
VENTILATIONS
KONTROLL

**Anmälningsblankett
bifogas i denna bulletin !**

UVKK, Utbildning ventilationskontroll för Kommunala OVK-handläggare

Kurskompendiet är kärnan i specialkursen UVKK - för dig som jobbar med OVK-tillsynen. Viktiga dokumentfiler bifogas på datamedia. UVKK, är en 1-dagars kurs, som genomförs på olika platser, med max 20 deltagare/plats.

Kursplatser:

- Piteå, 7 februari (torsdag)
- Jönköping, 14 februari (torsdag)
- Stockholm, 21 februari (torsdag)
- Göteborg, 28 februari (torsdag)
- Örebro, 7 mars (torsdag)
- Malmö, 14 mars (torsdag)

Kursinnehåll som tillhör "skall kunna delen"

- Normer, författning.
- Viktiga förtydligande, klarläggande och tolkningar
- Boverkets allmänna råd
- Certifiering av besiktningsmän, -riks/kommunal, besiktningsmannaförteckning
- Rätt fastighetsbeteckning – ventilationssystemlistning
- OVK-handläggningens tågor (Dokument)

Kursavsnitt som tillhör den mera allmänna delen "ha kännedom om delen", bland annat:

- Kompletta och aktuella listor med kommunala, handläggare m fl
- Miniminivån för en OVK
- Plan och byggtermer med anknytning till OVK
- Mätmetoder för ventilation
- Dataprogram: OVK-protokollet, FOS, (Tekniska Rådets Frågor och Svar)

LUFT..... en riktig julklass?

**Så här i decembertider så
sitter nog många barn ute i
stugorna i vårt avlånga land
och fyller i sina önskelistor.
Att Harry Potter-prylar toppar
många listor är nog ingen
vågad gissning.**

Den lille magikern med de stora glasögonen är inne just nu. Något som tyvärr är ute, fast det egentligen är extremt inne, och som borde vara en av de mest önskade julklapparna är – bra luft inomhus. Barn, och andra, behöver en sund inomhusmiljö för att lära, utvecklas och må bra. Ur denna synvinkel är luftkvaliteten en av de allra viktigaste faktorerna. Tyvärr kommer nog inte många listor att innehålla denna önskan. Och om det nu mot förmodan skulle göra det, är det tveksamt hur många vuxna som skulle ta det till sig. För många ter sig nog Harry Potters fantasivärld mer greppbar än ventilationens osynliga värld.

När vi köper julklappar skulle vi inte tolerera en legolåda där bara 2 av 10 bitar passade ihop, även om den var billig. Ingen god hustru ger sin make ett 5-pack strumpor där bara 1 par passar, även om det skulle vara det billigaste alternativet. Detta betraktar vi som självklart.

Lika självklart är detta tänkande i bygg- och fastighetsbranschen. Ingen inköpare skulle handla gipsskivor av en leverantör där 8 av 10 skivor var odugliga, även om de var några kronor billigare. Ingen rörfirma skulle handla radiatorer av en leverantör där 8 av 10 inte klarade systemtrycket, även om de var det billigaste alternativet. Och skulle någon ifrågasätta detta handlande, med hänvisning till exempelvis Lagen om Offentlig Upphandling, skulle man utan problem kunna försvara sitt agerande.

Men sen kommer vi till ventilationen....vad händer då tyvärr ibland med det rationella tänkandet? Det besvärliga med luft är att den inte syns. Att en radiator har ett läckage är lätt att förstå, man kan se det med sina egna ögon. Men ventilationen syns inte...och många tror inte på det de inte kan se. Om man sitter och ska handla luft med två olika ventilationsförslag framför sig borde samma snusförnuftiga tillvägagångssätt tillämpas som när man ska handla radiatorer. Men tyvärr är det inte så i många fall. Om det ena systemet är något billigare, kanske på grund av att man ändrat kanalsträckning, minskat dimensioner och ersatt komponenter med snarlika produkter med något sämre prestanda etc så kanske det blir billigare. Men risken finns att det påverkar driftekonomin. Jag kanske får betydligt sämre luftutbyteseffektivitet, det kanske bara är 2 m³/h av 10 m³/h som utträttar något för människan, och med ett högre ljud i lokalen dessutom. Det borde då vara självklart att jag valde det kanske något dyrare alternativet om jag där får bättre ventilation, bättre driftekonomi och lägre ljud.

Som besiktningsmän vet vi att detta tyvärr kan förekomma. Vårt land är fyllt av ventilationssystem där kronor har fått gå före funktion. Där ekonomi tvingat fram ett handlande där funktion och luftutbyteseffektivitet fått stryka på foten...huvudsaken är att man har rätt luftmängd i donen, vad som sedan egentligen händer i rummet är av underordnad betydelse. Att varje nyttiggjord m³ luft i praktiken blir dyrare är ingenting man tagit hänsyn till. Ingen

byggare skulle godkänna att man hoppade över varannan gipsskiva av kostnadsskäl, men när man ska handla luft så förekommer ibland ett likartat handlande, tyvärr.

Men det är egentligen inte så konstigt att det blivit så här. Luft är svårt. Sitter jag och ska utvärdera anbud och kanske inte har tillräcklig kunskap så blir det automatiskt att jag tar ställning till det jag kan begripa, och kronor och ören förstår de flesta. Har byggherren inte kunskapen själv är det viktigt att det finns andra i organisationen eller projektet som har den.

Som OVK-besiktningsmän har vi stora möjligheter. Vi har ofta en regelbunden kontakt med många fastighetsägare. Vi kan bidra med våra erfarenheter och många fastighetsägare kan säkert också lära oss någonting. Att vi som besiktningsmän kan bedöma anläggningar känner många till. Men vi har även kunskande att visa på den inneboende potentialen till utveckling av många anläggningar och system. Vi kan visa på bättre och sämre lösningar. Vi har ingen anledning att skämmas eller hålla tillbaka vårt skräp. Vi hanterar en av de viktigaste sidorna av det svenska fastighetsbeståndet, och vikten och värdet av detta kommer inte att minska i framtiden.

Sedan vet jag att det inte är så lätt att ge bort ventilationssystem i julklapp....jag har försökt att förklara för min fru att kanaler och lågimpulsdon är snyggt i vårt sovrum.....men det blir nog bara nya tapeter skulle jag tro....nåväl, God Jul på Er allihop, och Gott nytt Funktionsår!

Robert Johansson, Piteå

SwemaFlow 233

luftflöde 2...65 l/s

www.swema.se
Tel: 08-940090

Tala om när du flyttar!

Vid adressändring använd postens adressändringskort (bl.2050.05).
Fyll i både din nya och din gamla adress och sänd kortet till
Funkis, c/o StyroVent Syd konsult AB, Kontorsgatan 30, 234 34 Lomma.
Du kan också faxa på 040 - 41 01 51 eller skicka email till funkis@funkis.se

Funkis Bulletin nr 2001:5

För att bilda sig en uppfattning om hur ventilationen fungerar kan det ofta vara värdefullt att ta in synpunkter från de boende och andra brukare.

Funkis
Funktionskontrollanternas i Sverige